

Jätte-Stugan, hvars tak bestod av bara korfvar

Det var en gång en fattig torpare och många äro väl det, som bodde djupt in i skogen. Han hade två barn, en pojke och en flicka. En dag sade torparen, att de skulle gå ut och hugga gran-ris. Barnen lydde; pojken tog en yxa, systemen följde honom, och så drogo de till skogs att hugga ris, såsom deras fader hade befallt. Men huru de färdades fram och tillbaka, kunde de slutligen icke finna vägen till hemmet. Middagen kom, qvällen kom, och ju längre det led, desto mer fördjupa de stackars barnen sig uti ödemarken. Då blef flickan ängslig, och satte sig ned på en låge (kullfallet träd), samt grät bitterligen; men pojken var vid godt mod, och tröstade sin syster så godt han förmådde. »Gråt inte,» sade han, »jag vill bygga oss en koja; i morgon, när det blir dager, hitta vi nog hem igen.» Sagdt och gjordt; han tog till sin yxa, och byggde en liten koja af gran-ris; flickan aftorkade nu sina tårar, och så blefvo de uti skogen öfver natten.

Följande morgon begynte torpare-barnen åter sin färd; men kunde lika litet finna vägen som dagen förut. När de nu vandrat både länge och väl, blef flickan trött, och satte sig ned samt grät bitterligen. »Gråt inte,» tröstade brodern, »dagen är lång, och vi komma väl hem innan sol går i skog.» Flickan sade: »jag orkar inte gå längre, jag är så hungrig, så hungrig.» Men pojken höll sig vid godt mod och menade, han skulle väl finna bot för den sorgen. Han bad nu sin syster stadna qvar, medan han gick bort, för att skaffa dem någon föda.

[13]

När pojken hade vandrat en stund, kom han till en liten rödja; midt på rödjan var en stuga, hvars tak bestod af bara korfvar. Då blef han glad i sinnet och smög sig allt närmare, för att

se om han kunde komma åt den sköna maten. Ingenting hördes af, och pojken dristade slutligen krypa upp på stugans tak. Vid det han nu tittade ned genom rök-hålet, blef han varse en gammal jätte, som bodde derinne tillika med sin hustru. Då ville pojken begifva sig bort; men resen märkte buller och ropade med hård stämma: »hvem är det som prasslar på mitt tak?» Pojken svarade, med späd röst: 'bara en liten, liten fogel.' »Ja så,» brummade jätten, »då kan du ingen skada göra.» Pojken tog nu en knippa korfvar och sprang hastigt bort till sin syster, som under tiden med stor ångest och räddhåga afbidat hans återkomst.

Det led så några dagar, utan att de begge syskonen erforo någon brist, ehuru de icke kunde finna väg utur ödemarken. När nu matförrådet var allt, måste pojken åter gifva sig å stad att skaffa mera. Han smög sig derföre fram till jätte-stugan, hvars tak bestod af bara korfvar, och kröp sakta upp på taket. Men jätten hörde buller, och ropade med barsk stämma: »hvem är det, som prasslar på mitt tak?» Pojken svarade med späd röst: 'bara en liten, liten fogel.' »Jaså,» brummade jätten, »då kan du ingen skada göra.» Pojken tog derefter en knippa korfvar, såsom förra gången, och sprang hastigt bort till sin syster, som med oro bidade huru hans färd månne aflöpa.

Efter någon tid skulle pojken åter begifva sig bort att skaffa föda åt sig och sin syster. Denna gången ville flickan följa med, för att se huru han bar sig till. Pojken nekade länge till hennes begäran, och menade det vore bättre han gick allena. Men systemen var enträgen, och, såsom det plägar gå i slikt fall, fick hon slutligen råda. När de nu kommo till jätte-stugan, blef flickan rädd och begynte gråta. »Åh! tig,» tröstade brodern, »du skall få se det är icke så farligt.» Han kröp derefter upp på taket och kastade korfvar till sin syster, som stod nedanför. – När jätten hörde buller brummade han såsom förut: »hvem är det, som prasslar på mitt tak?» Pojken[14] svarade med gäll röst: 'bara en liten, liten fogel.' Men nu kunde flickan icke återhålla sitt löje, utan

skrattade högt: »Hi, hi, hi.» Då blef pojken rädd och ville skynda bort; men halkade i detsamma, bröt hål på taket, och damp hufvudstupa genom öppningen. När flickan märkte denna olycka, blef hon högeligen förfärad, och flydde hastigt tillbaka in i skogen.

»Jo, nu ser jag hvilken liten fogel du är», sade jätten, vid det pojken föll ned genom stugu-taket. Han talade derefter till sin hustru och sade: »Mor! tag pilten och göd honom väl, att vi kunna få oss en god stek någondera dagen.» Jättevinnan gjorde såsom hennes man hade tillsagt, grep pojken och innestängde honom i en stuga. Här fick han nötkärnor och söt mjölk, så mycket honom lysste äta, och blef snart starkare och frodigare än han tillföre hade varit.

Det led så någon tid bortåt, och jätten ville veta om pojken ännu var tillräckligt gödd. Han gick derföre till stigan och ropade, att pojken skulle räcka fram sitt finger. Men denne anade oråd, och räckte i stället fram en träd-pinne. Jätten tog derpå, och tänkte att pojken ännu måtte vara mycket mager, efter som han kändes så hård i hullet. Tussen gick nu till sin hustru och sade, att pojken skulle få dubbelt mera nötkärnor och söt mjölk än tillföre; såsom ock skedde.

Några dagar derefter gick resen åter till stigan, för att spörja om pojken ännu var tillräckligt fet. Denne räckte fram en träd-pinne, såsom förra gången. Tussen undrade högeligen, att pojken hade så ringa hull, och blef mycket misslynt på sin hustru. Men jättevinnan undskyllade sig och menade, att det föga lönte mödan ytterligare göda pojken, eftersom han ändock aldrig blefve fet. Jätten sade: »om det är såsom du säger, vill jag redan i dag fara bort och bjuda våra fränder till gästabad. Du kan emedlertid elda ugnen och tillreda steken.» Detta tycktes käringen vara ett godt råd, och hon lofvade göra såsom hennes man hade sagt. Derefter sadlade jätten sin gångare, och red sina färde.

När tusen hade farit bort, upptände käringen en stor eld och

gjorde ugnen mycket varm. Hon hemtade så pojken ifrån stigan, och lät honom sätta sig på bröd-spaden, för att skjutas[15] in i ugnen. Men pojken märkte att det gällde hans lif, och föll derföre ned hvarje gång karingen fattade i grissel-skaftet. Jätte-qvinnan harmades öfver en sådan oskicklighet; men pojken undskyllade sig, det han icke rätteligen visste huru han skulle sitta. »Mor!» sade han, »sätten eder sjelf på bröd-spaden, så torde jag kunna lära mig.» Qvinnan gjorde såsom han bad, och satte sig med krökt rygg på grisslan. Genast var pojken tillreds, fattade grisselskaftet, och skjutsade karingen in i den glödheta ugnen. Detta blef jätteqvinnans bane.

När jätte-qvinnan var död, samlade pojken skyndsamt ihop hvad mat han kunde finna i huset, och gick derefter att uppsöka sin syster. Han fann henne i den lilla ris-kojan, och kan hvar man väl tänka hvad glädje det blef, när de träffades, som aldrig mer trodde sig skola återse hvarandra. Men flickan hade under tiden lifnärt sig af de korfvar, hvilka pojken kastat ned ifrån taket, den gången han blef fast hos jätten. Nu tänkte hon, att hennes broder var längesedan uppäten, och sjelf hade hon hela långa tiden bara gråtit för hans skull.

Medan allt detta timade återkom jätten ifrån sin färd, och undrade att hans hustru icke gick honom till mötes, såsom hennes sed var. »Men», tänkte han för sig sjelf, »hon har väl så mycket bestyr med gästabudet, att hon icke kan komma ifrån.» Jätten steg nu af hästen och gick in; men karingen syntes ingenstädes. »Kanske», menade resen, »har hon gått till skogs; jag vill emedlertid titta på steken.» Vid det han nu öppnade ugnsluckan, se, då satt hans egen hustru stekt och bränd i ugnen; men den illmarige pojken hade flytt sin kos. När jätten såg detta och förstod huru allt hade tillgått, vardt han så harmsen, att hans hjerta sprack och han nedföll död vid eldstaden.

Några dagar derefter var torpare-barnens matförråd till ända. Då öfverlade pojken med sig sjelf, att han väl borde gå och se

huru det stod till hos jätten. Den gången fick flickan likväl inte följa med. När pojken nu kom till jätte-stugan, kröp han helt sakta upp på taket, och spejade ned genom rökfånget. Men hvem kan tro huru glad han blef, när han såg jätten[16] ligga död på ugnshällen. Pojken sprang nu till sin syster och förtäljde henne dessa tidningar. Derefter gingo torpare-barnen tillbaka, och borttogo allt silfver och annat gods, som jättefolket hade egt. Men på andra sidan om jättens stuga funno de en stig, som ledde genom skogen. Denna följde de och kommo sålunda lyckligen åter till sin fader. Sedan var jag inte med längre.